2025/2043

13.10.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/2043 НА КОМИСИЯТА

от 10 октомври 2025 година

относно структурата, техническите подробности и процеса за представяне на доказателства за въздействието на изменението на климата и наследените проблеми за органичните почви съгласно Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС ([1]), и по-специално член 13б, параграф 10 от него,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2018/841 предоставя на държавите членки достъп до компенсации за извънредни количества специфични емисии и намаляващи поглъщания. В съответствие с посочения регламент тези емисии и поглъщания трябва да се дължат или на дългосрочното въздействие на изменението на климата, водещо до извънредно количество емисии или намаляващи поглътители, които са извън контрола на държавите членки и не се определят като естествени смущения, или на наследените от предишни управленски практики проблеми в държавите членки с изключително висок дял на органични почви в управляваните от тях площи.

(2) В съответствие с член 13б, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2018/841 засушаването се смята за екологична характеристика за определяне на площите, засегнати от дългосрочни последици от изменението на климата. Поради това, за да се анализират промените в отношението между нуждите от вода и наличието на вода за продължителни периоди от време, е целесъобразно да се разчита на използването на индекса на засушаване. Географското разпределение на биомите и производителността на управляваната земя са неразривно свързани със засушаването. Тъй като индексът на засушаване включва основните променливи на валежите и потенциалната евапотранспирация и не зависи от местните последици от човешката дейност, той е сигурен начин да се анализират промените в отношението между нуждите от вода и наличието на вода за дълги периоди от време.

(3) Площи, чийто клас на засушаване се е променил от влажен или сух полувлажен към полусух, сух или свръхсух, както е описано в Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, или площи, класифицирани като полусухи, сухи или свръхсухи, чийто индекс на засушаване е намалял, са изправени пред ограничения, причинени от недостиг на вода. Увеличаващият се недостиг на вода може да доведе до промени, характеризиращи се с оскъдна растителна покривка, ниско съдържание на органичен въглерод в почвата, лоша структура на почвата, намалено биологично разнообразие на почвите и висока степен на ерозия на почвата. Тези промени намаляват както потенциала на земята за улавяне на въглерод, така и нейната устойчивост спрямо изменението на климата. Поради това площ, който е претърпяла такава промяна, следва да се смята за засегната от дългосрочното въздействие на изменението на климата.

(4) За да се даде възможност за използване на данни с потенциално по-високо качество, подкрепени от научната общност, на държавите членки следва да бъде разрешено да използват индекси, различни от индекса на засушаване, за определяне на площите, засегнати от дългосрочното въздействие на изменението на климата, при условие че те показват връзката между дългосрочното въздействие на изменението на климата и намалената способност за улавяне на въглерод.

(5) Обичайна практика в научната общност е природни явления, чиято стойност е равна или по-голяма над 85-ия процентил от разпределението, да се определят като изключителни. Поради това е целесъобразно делът на органичните почви в управляваната земна площ на дадена държава членка да се смята за изключително висок в сравнение със средната стойност за Съюза, когато е над 85-ия процентил от разпределението на честотата на тези дялове във всички държави членки.

([1]) ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj.

(6) Наследените проблеми от предишни управленски практики – например пресушаване или залесяване на торфища – за органичните почви могат да ускорят увреждането на органичните почви и следователно да генерират емисии от почвите в дългосрочен план, което ще доведе до по-малко устойчиви екосистеми. Поради това площите с явни отрицателни последици от такива предишни управленски практики също следва да се смятат за площи, засегнати от наследените проблеми.

(7) За да не се застрашава целостта на Регламент (ЕС) 2018/841 и усилията на държавите членки за постигане на целите за 2030 г., определени в него, държавите членки, които се стремят да използват допълнителната компенсация, предвидена в същия регламент, следва да представят доказателства за действията, които са предприели за подобряване на резултатите в областта на климата в засегнатите области, както по отношение на смекчаването на последиците от изменението на климата, така и по отношение на устойчивостта спрямо изменението на климата. Тези мерки на политиката са предпоставка за използването на механизма за гъвкавост. Поради това в случай на дългосрочни последици от изменението на климата усилията на съответната държава членка следва да включват устойчиви практики и технологии за управление на земята, а в случай на наследени проблеми от минали практики на управление за органичните почви, усилията следва да включват управление на равнището на подпочвените води или еквивалентни практики на управление, които свеждат до минимум отрицателното въздействие на наследените последици, като същевременно се взема предвид устойчивостта на засегнатите площи.

(8) За да се предоставят доказателства за извънредно количество емисии и намаляване на поглъщанията, е целесъобразно да се използва сравнение. За да се разбере мащабът, изразен в тонове еквивалент на CO_2, на дългосрочните последици от изменението на климата или на наследените проблеми от предишни управленски практики за органичните почви, засегнатата площ следва да се сравни с незасегната площ със същите основни характеристики, като например размер, земеползване, климат, конфигурация на терена и тип почва.

(9) Тъй като дълготрайните последици от изменението на климата и наследените проблеми от предишни управленски практики за органичните почви изискват обръщане на отрицателните тенденции по отношение на поглъщанията на въглероден диоксид в екосистеми, е целесъобразно да се представят доказателства за тези усилия в началото на периода на изпълнение на задълженията 2026—2030 г.

(10) За да се осигури съответствие с данните, предоставяни във връзка с инвентаризацията на парниковите газове и изисквани съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), данните, използвани като доказателство за размера на компенсацията за извънредно количество емисии и намаляващи поглъщания, следва да отговарят на стандартите за прозрачност, точност, последователност, съпоставимост и пълнота, прилагани при прегледите на инвентаризациите на парниковите газове, извършвани в съответствие с член 38 от посочения регламент.

(11) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета по изменението на климата,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „индекс на засушаване“ означава отношението между валежите и потенциалната евапотранспирация;

2) „клас на засушаване“ означава всяка от следните категории, в които площите се класифицират съгласно индекса на засушаване:

— 0,65: Влажен;

— 0,50—0,65: Сух полувлажен;

— 0,20—0,50: Полусух;

([2]) Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

— 0,05—0,20: Сух;

— < 0,05: Свръхсух.

3) „органична почва“ означава почва, която отговаря или на определението въз основа на одобрени национални стандарти, използвано за докладване съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК), или, когато няма такива стандарти, на критериите, изброени в насоките на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) от 2006 г. (приложение 3A.5. Обичайни класификации на климата и почвите, глава 3, Том 4).

Член 2

Данни за площите, засегнати от дългосрочното въздействие на изменението на климата

1. Държавите членки определят по ясен от географска гледна точка начин площите,засегнати от дългосрочни последици от изменението на климата.

2. Доказателствата, подкрепящи определянето на площите, засегнати от дългосрочни последици от изменението на климата, посочени в параграф 1, се основават на индекса на засушаване. Площ, която е променила класа си на засушаване от влажен или сух полувлажен на полусух, сух или свръхсух, или площ, класифицирана като полусуха, суха или свръхсуха, чийто клас на засушаване се е понижил, се смята за площ, засегната от дългосрочното въздействие от изменението на климата.

3. Когато това е надлежно обосновано, държавите членки могат да основават доказателствата за дългосрочното въздействие на изменението на климата върху индекси, различни от индекса на засушаване. Тези други индекси показват връзката между дългосрочните последици на изменението на климата и намалената способност за улавяне на въглерод в засегнатата площ

4. Данните, използвани за доказване на дългосрочното въздействие на изменението на климата, произхождат от официални метеорологични служби, органи или научни организации и са на разположение в целия Съюз.

5. Резултатът от анализа на дългосрочното въздействие на изменението на климата показва значими промени в класовете на засушаване чрез сравняване на динамични редове от най-малко 20 последователни години в рамките на периода, обхващащ времето поне от 2001 г. до края на 2025 г.

6. Доказателствата, посочени в параграфи 2—5, могат да бъдат проверени и включват следните елементи:

а) използвания метод, използваните входящи данни и резултата от идентификацията, посочена в параграф 1;

б) описание на усилията за обръщане на тенденцията на изпускане на извънредно количество емисии или намаляване на поглътителите, генерирани в областите, определени съгласно параграф 1..

Член 3

Доказателства относно наследените проблеми за органичните почви в държавите членки с изключително висок дял органични почви

1. Прагът за определяне на изключително високия дял на органичните почви в сравнение със средната стойност за Съюза е 85-ият процентил от честотата на разпределение на дяловете на органичните почви спрямо общата управляваната земна площ във всяка държава членка. Данните, определящи дела на органичните почви в управляваната земна площ, са посочени в приложението.

2. Държавите членки с изключително висок дял на органични почви, определени съгласно параграф 1, определят по ясен от географска гледна точка начин площите, засегнати от настъпили преди 2013 г. наследени проблеми от управленски практики в миналото.

3. Доказателствата, потвърждаващи установяването на площите, посочени в параграф 2, могат да бъдат проверени и включват следните елементи:

а) използвания метод, използваните входящи данни и резултата от идентификацията, посочена в параграф 2;

б) описание на управленските практики в миналото, посочени в параграф 2, включително срока на тяхното прилагане, придружено от доказателства за провеждането им;

в) описание на усилията за обръщане на тенденцията на изпускане на извънредно количество емисии, генерирани в площите, определени съгласно параграф 2.

Член 4

Доказателства за извънредно количество емисии и намаляване на поглъщанията

1. Доказателствата за извънредно количество емисии и намаляване на поглъщанията, предоставени от държавите членки, са проверими.

2. За площите, идентифицирани в съответствие с член 2, параграф 1, доказателствата, посочени в параграф 1 от настоящия член, се основават на разликата между общите емисии и общите поглъщания за периода 2026—2030 г. в посочените площи, и общите емисии и поглъщания за същия период в площ на държавата членка, която е подобна по климат, тип на почвата и категории площи за докладване, и която не е била идентифицирана в съответствие с член 2, параграф 1 Това сравнение може да се извърши и върху една и съща площ, при същите практики на управление, през минал период след 1990 г., през който тази площ не би била квалифицирана като площ, засегната от дългосрочното въздействие на изменението на климата в съответствие с член 2, параграф 1.

3. За площи, определени съгласно член 3, параграф 2, доказателствата, посочени в параграф 1 от настоящия член, се основават на разликата между общите емисии и общите поглъщания за периода 2026—2030 г. в тези площи, и общите емисии и общите поглъщания за същия период в площ на тази държава членка, която е сходна по отношение на климата, вида почви и категориите площи за докладване, и която не се определя като засегната в съответствие с член 3, параграф 2.

Член 5

Процедура за представяне на доказателства

1. Държавите членки, които възнамеряват да използват компенсацията за извънредно количество емисии или намаляване на поглъщанията, подават искане за тази цел до Комисията до 30 ноември 2026 г. Искането включва доказателствата, посочени в член 2 или член 3, според случая.

2. Комисията информира съответните държави членки за резултата от проверката на искането не по-късно от три месеца след получаването на пълното искане.

3. В зависимост от резултата от проверката, посочена в параграф 2, и не по-късно от 15-ти януари 2032 г. засегнатата държава членка представя на Комисията доказателствата, определени в член 4, включително и описание на използваните методи.

4. До 31 май 2027 г. и всяка година след това съответната държава членка актуализира доказателствата, посочени в член 2, параграф 6, буква б) или член 3, параграф 3, буква в), според случая, включително относно постигнатия напредък към подобряване на капацитета за поглъщане на въглероден диоксид и устойчивостта спрямо изменението на климата.

5. Доказателствата, посочени в членове 2, 3 и 4, са прозрачни, точни, последователни, съпоставими и пълни.

Член 6

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 10 октомври 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Процентил на дела на органичните почви в управляваната земна площ на държавите членки, посочена в член 3, параграф 1

	Общо органични почви (ha)	Управлявана земна площ (ha)	Процентил на дела на органичните почви в управляваната земна площ в разпределението на честотата
Австрия	35 193	8 387 000	62
Белгия	2 720	3 068 918	42
България	3 201	11 100 190	23
Хърватия	2 685	5 659 400	27
Кипър	0	601 818	0
Чехия	20 816	7 886 922	58
Дания	163 353	4 196 384	65
Естония	713 246	4 141 134	88
Финландия	12 725 643	27 580 372	100
Франция	87 735	63 858 640	50
Германия	1 730 444	35 790 117	73
Гърция	6 665	10 989 138	35
Унгария	8 224	8 990 089	46
Ирландия	2 022 529	6 985 006	92
Италия	24 285	30 133 601	38
Латвия	888 752	6 095 484	85
Литва	538 448	6 287 720	77
Люксембург	0	258 600	0
Малта	0	22 778	0
Нидерландия	387 405	4 154 194	81
Полша	1 362 674	31 393 136	69
Португалия	0	9 221 763	0
Румъния	13 197	22 819 121	31
Словакия	0	4 809 520	0
Словения	4 227	2 027 300	54
Испания	3	50 622 199	19
Швеция	11 682 346	37 726 543	96